AMENDEMENT

Datum indiening : 4 november 2026
Nummer : 425-28
Onderwerp : Tegenbegroting PRO en D66

Ondergetekenden stellen op conceptbesluit 425-17 het volgende amendement voor:

In het besluit na ‘vast te stellen’ toe te voegen: ‘met de wijzigingen uit de onderstaande tabel:

Nr.	Omschrijving programmaonderdeel	Baten/ lasten	Mutatie			
			2027	2028	2029	2030
	Saldo begroting versie 9-10-2026		38.372	50.108	-457.657	84.929
1.01	Veiligheid	Lasten	-590	-26	119	263
1.02	Economie en toerisme	Lasten	-45.000	-42.217	-41.502	4.207
1.03	Ruimtelijke ordening en wonen	Lasten	2.944	981	-	-
2.01	Verkeer, vervoer en waterstaat	Lasten	-127.835	-77.377	-120.331	-121.138
2.02	Sport, cultuur en recreatie	Lasten	-10.492	-25.140	102.736	106.921
2.03	Milieu	Baten	336.010	347.510	359.110	369.910
2.03	Milieu	Lasten	40.203	10.995	-7.900	-9.215
3.01	Onderwijs	Lasten	12.812	9.528	5.470	5.470
3.02	Sociale voorzieningen	Lasten	53.381	110.230	131.983	153.945
3.02	Sociale voorzieningen	Baten	-400.000	-200.000	-	-
3.03	Volksgezondheid	Lasten	-202	-202	-202	-202
4.01	Bestuur	Lasten	71.329	18.343	-8.151	-8.151
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	Baten	219.774	219.774	219.774	219.774
5.02	Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	Lasten	2.451	817	-	-
6.01	Overhead	Lasten	176.299	54.559	-6.311	-6.311
5.04	Saldo van financieringsfunctie	Lasten	-	-8.175	-16.350	-16.350
	Saldo begroting na wijzigingen		**18.856**	**365.076**	**81.666**	**565.174**

’

Toelichting

PRO Waterland en D66 Waterland kiezen voor een meerjarig sluitende en realistische begroting, waarbij we investeren in de jeugd en Waterlanders die hulp kunnen gebruiken. Dat vraagt gerichte keuzes over waar we budget voor vrij maken, en waar we bereid zijn om extra geld uit te geven. Maar, niet alles kan. De gemeentelijke financiën staan onder druk door onzekerheid over de Rijksbijdrage aan de gemeentebegroting. Ook de zelfstandigheid van de gemeente brengt kosten en benodigde investeringen mee. Om deze zelfstandigheid te behouden moeten er lange termijn keuzes gemaakt worden, en geen korte termijn pleisters worden geplakt. Wij durven deze keuzes te maken.

Bij verschillende plannen van het college ontbreekt het aan voldoende onderbouwing van de hoogte van de bedragen die hiervoor gereserveerd zijn. Gezien het totale bedrag wat hiervoor in het collegevoorstel gereserveerd is en in het licht van het te verwachten forse begrotingstekort in 2029, achten PRO-Waterland en D66 Waterland het niet verantwoord om deze voorstellen in de begroting op te nemen.

Per aanpassing in de begroting volgt een korte aanvullende toelichting.

Schrappen

- *Maatregel 7: bij uitvoering sociaal domein kijken naar effectiviteit, efficiency, etc. en daarover te rapporteren aan de raad – besparing van € 49.200 per jaar.*

Effectiviteit en efficiency zijn slechte stuurinstrumenten voor re-integratie en ondersteuning van mensen. Wie nu in de uitkering zit is echt niet in staat om makkelijk tot werk te komen.

- *Maatregel 10: onderzoek naar de wenselijkheid van een kernenregisseur - besparing van € 23.000 per jaar.*

Een duur onderzoek naar een kernenregisseur is op dit moment niet nodig. De nieuwe wethouder kernen kan beter eerst zelf goed contact opnemen met alle kernen, voor er verdere maatregelen genomen worden of dure onderzoeken ingekocht. Wel is het belangrijk dat de verschillende dorpsraden één aanspreekpunt hebben

- *Maatregel 12: versterking dorpshuizen - besparing van € 40.000 in 2027, € 30.000 in 2028, € 20.000 in 2029 en € 10.000 in 2030.*

Via het dorpshuizenfonds is afgelopen jaar 50.000 per jaar vrijgemaakt voor het versterken van de dorpshuizen. Voor er opnieuw extra geld naar de dorpshuizen gaat moet eerst onderzocht worden of dit bedrag volstaat.

- *Maatregel 22: groenbeheer hogere prioriteit voor veiligheid en verzorgde uitstraling dan biodiversiteit - besparing van € 100.000 per jaar.*

De impact van klimaatverandering was afgelopen zomer groot. Een groene gemeente helpt bij het voorkomen van hittestress en het opvangen van piekbuien. Nu extra investeren in een 'verzorgde uitstraling' ten koste van biodiversiteit kost in de toekomst heel veel geld.

- *Maatregel 24: onderhoud begraafplaatsen - - besparing van € 50.000 per jaar.*

De begraafplaatsen in Waterland worden naar alle tevredenheid onderhouden door vrijwilligers in Waterland. Wij waarderen deze vrijwilligers enorm, en kiezen ervoor om deze aanpak te behouden.

- *Maatregel 49: actief aanpakken van massatoerisme op Marken - - besparing van € 45.000 per jaar in 2027, 2028 en 2029.*

Incidenteel geld helpt niet bij het aanpakken van massatoerisme. Wij kiezen veel liever voor een verhoging van de parkeerkosten voor bussen, waarmee het massatoerisme in Marken al afneemt door hogere bezoekerskosten. De opbrengst van deze maatregel kan daarnaast ingezet worden voor het structureel aanpakken van massatoerisme op Marken. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er maatregelen getroffen worden om tot een 100% inning van de parkeergelden te komen, zoals bijv. het plaatsen van een slagboom bij het parkeerterrein.

- *Maatregel 50: exploitatievorm van gemeentelijke haven van Monnickendam bepalen - besparing van € 50.000 in 2027.*

Er zijn al bestaande gemeentelijke plannen rond de exploitatievorm. Wij kiezen liever voor het gebruiken van bestaande onderzoeken voor er een duur nieuw extern onderzoek ingekocht wordt.

- *Maatregel 51: investeren in de gemeentelijke haven van Monnickendam - besparing vanaf 2029 € 28.900 per jaar.*

Pas na het bepalen van de exploitatievorm is dit aan de orde. De uitwerking van punt 50 kan er ook toe leiden dat de gemeentelijke haven aan een particuliere partij verkocht wordt, of door hogere inkomsten via de liggelden kostendekkende investeringen mogelijk zijn.

- *Maatregel 54: Blauwe zone binnenstad Monnickendam - besparing van € 60.000 in 2027.*

Het uitgangspunt van de blauwe zone is kostendekkende leges. Waterlanders die niet in oud-Monnickendam wonen moeten niet opdraaien voor de legeskosten van deze blauwe zone.

- *Maatregel 64: openbare verlichting: veiligheid van inwoners is leidend en kwaliteit en duurzaamheid is volgend - besparing van € 50.000 per jaar.*

Via de motie sociale veiligheid worden de ervaren onveilige plekken al aangepakt.

- *Maatregel 71: investeringskrediet jaarlijks bijstellen op basis van inflatie 2027 - besparing van € 1.800 in 2028, €20.900 in 2029 en € 23.000 in 2030.*

Deze methode is ongebruikelijk omdat het onnodig geld claimt in de meerjarenbegroting. Gebruikelijk is om de indexatie pas op te nemen in het jaar dat de investering daadwerkelijk gedaan gaat worden.

- *Maatregel 72: Lokale belastingen en retributies niet meer laten stijgen dan met een inflatiecorrectie – 220.410 per jaar*

PRO en D66 kiezen op dit moment niet voor een beleidswijziging rond het streven om toe te groeien naar kostendekkende leges.

Uitgaven

- *Terugdraaien bezuinigingen bibliotheek Waterland - Uitgaven van € 30.000 in 2027 en 2028 en € 180.000 in 2029 en 2030.*

De inwoners van Waterland verdienen een volwaardige bibliotheek. Daarom draaien wij de bezuinigingen op de openingstijden en het ontdeklab terug. Daarnaast bieden wij langdurig duidelijkheid aan de bibliotheek.

- *Maatregel 76: fte bezuinigingen temporiseren in verband met reëel begroten - Uitgaven van € 450.000 in 2027 en € 150.000 in 2028.*

Wegbezuinigen van personeel, terwijl de gemeente al onder druk staat van haar grote opgaven, is hoogst onverstandig. Het wegbezuinigen van personeel zonder onderliggend plan en met veel extra beleidsambities kan niet. Als dit college van mening is dat de gemeentelijke organisatie efficiënter ingericht kan worden, vereist dat eerst een plan waarin staat welke ambities en welk beleid dit college niet meer uit gaat voeren. Bezuinigingen op basis van vertrekkende medewerkers is niet strategisch en gaat ten koste van de slagvaardigheid van de gemeente Waterland. Dat is gezien de ambitie om zelfstandig te blijven hoogst onverstandig. Daarom temporiseren wij deze bezuiniging.

- *Maatregel 77: Nullijn Welzijnssubsidies slechts één jaar niet indexeren - Uitgaven van € 17.000 in 2028, € 34.000 in 2029 en € 51.000 in 2030.*

Een nullijn voor slechts één jaar is een redelijk bijdrage, voor vier jaar niet. Een nullijn op welzijnssubsidies voor vier jaar terwijl de kosten stijgen betekent dat bijvoorbeeld muzieklessen op scholen minder gegeven worden of oranjecomités minder festiviteiten in de kernen kunnen organiseren.

- *Maatregel 82: Bezuinigingen welzijnssubsidies schrappen - Uitgaven van € 50.000 per jaar vanaf 2028.*

Het bezuinigen op welzijnssubsidies raakt iedereen in Waterland: van sinterklaasvieringen tot muzieklessen op scholen. Dat is tegenstrijdig met het uitgangspunt dat de bezuinigingen niet bij de Waterlanders mogen landen.

- *Invoeren Stadspas Waterland - Uitgaven van € 40.000 per jaar.*

De gesprekken met de Amsterdamse ambtenaren zijn al gevoerd en de kosten voor het aansluiten bij de stadspas zijn al berekend. Wij willen deze voordelen geven aan Waterlanders die binnen de doelgroep van de stadspas vallen. Daarnaast geeft dit middel de mogelijkheid om zonder maatwerk vaker ondersteuning te bieden aan de doelgroep.

- *Project Gordijnen - Uitgaven van € 25.000 per jaar.*

Het gordijnenproject is in eerste instantie een middel om achter de voordeur te komen bij mensen die meer hulp nodig hebben. We bieden gordijnen aan als we zien dat mensen ze niet hebben voor isolatie en zicht. Dat helpt sowieso in de energiekosten. Daarnaast worden bij het ophangen van de gordijnen gesprekken gevoerd met deze bewoners om ze meer bekendheid te geven over (armoede)regelingen die de gemeente heeft. Dit is ook een preventieve maatregel. Doordat je vroegtijdig mensen met problemen kunt signaleren, kun je problemen aanpakken voordat ze ge-escaleert zijn. Super belangrijk om het sociaal domein betaalbaar te houden.

- *Kledingpakketten Voedselbank - Uitgaven van € 32.500 per jaar.*

Via dit project krijgen kinderen van gezinnen die bij de voedselbank komen kledingpakketten. Kinderen in gezinnen met te weinig inkomen voelen daar de gevolgen van en kunnen daar een leven lang last van hebben. Denk bijvoorbeeld aan gepeste kinderen omdat er gaten in hun kleding zit, maar er thuis geen geld is voor nieuwe kleding. Kinderen kunnen twee keer per jaar (aan het begin van de zomer en winter) nieuwe kleding en schoenen bestellen via een webshop. Zo krijgen deze kinderen wel de kans om mee te doen.

De kosten van deze kledingpakketten zijn circa. 130 euro per kind per jaar. Hiermee kunnen circa. 250 kinderen die in armoede opgroeien in Waterland geholpen worden.

- *Lespakket Cultuuronderwijs - Uitgaven van € 15.000 per jaar.*

Cultuuronderwijs is in deze tijd niet meer alleen lezen en muziek. Kinderen moeten ook kennis maken met creatieve vakken als dans, beeldende kunst en media. Dit leert hen naast kennis en vaardigheden over kunst en cultuur ook creatieve manieren van denken, die hard nodig zijn in de moderne wereld. Dit moet volgens ons onderdeel zijn van onderwijs bij het opgroeien van ieder kind.

- *Investeren in jeugd, jeugdplekken en jeugdactivatie - Uitgaven van € 40.000 per jaar.*

Er is behoefte van jongeren om bezig te kunnen zijn met leeftijdgenoten in de openbare ruimte of op locaties. Wij stellen voor om per kern de doelgroepen in kaart te brengen, met hen in gesprek te gaan om ze zelf eigenaar te maken van wensen en uitwerkingen van plannen. We zouden ze vervolgens zelf in gesprek laten gaan met sportclubs (bijvoorbeeld over het gebruik van kantines) of met andere verenigingen/ huurlocaties/ lokale ondernemers om te kijken welke activiteiten er op stille uren binnen of buiten gehouden kunnen worden.

- *Aanleggen schoolgroentetuinen - Uitgaven van € 10.000 per jaar.*

Zelf tuinieren brengt respect voor de natuur die op geen andere manier te ervaren is. De schoolgroentetuin in Ilpendam is een prachtig voorbeeld, waar kinderen met de natuur kennismaken en gezond leren eten. Dat gunnen we aan ieder opgroeiend kind in Waterland. Daarom maken we geld vrij om scholen via een kleine subsidie te ondersteunen en stimuleren om ook een schoolgroentetuin aan te leggen. Met tien basisscholen in Waterland betekent het gereserveerde bedrag € 1.000 per school per jaar. Voor kosten kan gedacht worden aan het aanleggen van de groentetuinen, de inkoop van materiaal en zaden en andere onderhoudskosten.

- *Schrappen voordeel Oekraïne – 400.000 in 2027 en 200.000 in 2028*

Hoewel er de afgelopen jaren meer inkomsten dan uitgaven waren rond de opvang van Oekraïners, willen wij hier voor een sluitende begroting niet op inzetten. Deze incidentele gelden blijven altijd onzeker, bijvoorbeeld wanneer de oorlog in Oekraïne snel beëindigd wordt, of wanneer het Rijk de vergoedingssystematiek aan zou passen.

Wijzigingen

- *Maatregel 58: overige kernen: parkeerknelpunten en parkeeroverlast oplossen vervangen door knelpunten verkeersveiligheid (te snel en te zwaar verkeer) en forensenoverlast oplossen – Aanpassing van € 73.000 in 2027, € 50.000 in 2028 en € 100.000 in 2029.*

Het investeren in parkeerknelpunten of extra parkeerplaatsen heeft voor ons geen prioriteit. Uit de inventarisatie van verkeersknelpunten van de gemeenteraad in de afgelopen vier jaar is gebleken dat in de kernen voornamelijk klachten zijn over te snel en te zwaar verkeer en forensenoverlast. Daarom kiezen wij voor het aanpakken van de problemen aangekaart door onze inwoners, in plaats van een te grote focus op autoparkeren. Daarom reserveren wij het budget voor parkeerknelpunten en overlast voor verkeersveiligheid en het beperken van forensenoverlast.

Extra aanvullende inkomsten

- *Verhogen toeristenbelasting – Extra inkomsten van € 219.800 per jaar.*

De gemeente Waterland is een prachtige plek voor toeristen. Op dit moment betalen Waterlandse toeristen echter veel minder mee aan de voorzieningen dan in de omliggende populaire toeristische gemeenten. In tijden van stijgende kosten mag ook aan de toeristen een eerlijke bijdrage gevraagd worden. Tegelijkertijd willen wij niet dat de concurrentiepositie van hotels, B&B's en andere overnachtingsgelegenheden in Waterland gasten verliezen aan de andere omliggende gemeenten die populair zijn bij toeristen. Daarom hebben wij gekozen voor verhoging van de toeristenbelasting tot € 4.65 per persoon per nacht. Dit is lager dan het tarief in Edam-Volendam (€ 4.85), Landsmeer (7% van de overnachtingskosten) en Amsterdam (20% van de overnachtingskosten).

- *Uitgangspunt toegroeien naar kostendekkende rioolheffing – Extra inkomsten van € 115.600 in 2027, € 127.100 in 2028, € 138.700 in 2029 en € 149.500 in 2030.*

Wij kiezen ervoor om toe te blijven groeien naar kostendekkende leges. Het is niet meer dan logisch dat wij met zijn allen betalen voor het gebruik van het riool. Het is duidelijk dat niet alle leges kostendekkend kunnen zijn, maar bij de rioolheffing is dit wel logisch. In alle omliggende gemeenten is dit al het geval.

PRO Waterland D66 Waterland